

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) 2021/1848**2021 m. spalio 21 d.****dėl pakaitinio lyginamojo indekso, kuriuo pakeičiamas euro vienos nakties palūkanų vidurkio indeksas, nustatymo****(Tekstas svarbus EEE)**

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/1011 ⁽¹⁾, ypač į jo 23b straipsnio 8 dalį,

kadangi:

- (1) euro vienos nakties palūkanų vidurkio indeksas (EONIA) yra ypatingos svarbos lyginamasis indeksas, atitinkantis vienos nakties skolinimo eurus be užstato sandorių palūkanų normas. EONIA naudojamas vienos nakties indeksų apskaitimo sandoriuose ir įvairiuose kituose produktuose. Jis yra esminis veiksnys piniginiams atsiskaitymams ir labai svarbus kitais tikslais, pvz., įvairioms vertės nustatymo procedūroms, taikomoms vykdam užtikrinimo priemonių ir rizikos valdymo procesus ar apskaitą;
- (2) pirminė EONIA apskaičiavimo metodika buvo grindžiama kolegijos bankų teikiamais duomenimis. 2018 m. vasario mėn. Europos pinigų rinkų institutas (EMMI), veikdamas kaip EONIA administratorius, paskelbė, kad EONIA atitiktis Reglamentui (ES) 2016/1011 iki to laiko, kai tokie reikalavimai taptų taikomi, negali būti užtikrinta. Todėl EMMI ir finansų sektorius pradėjo darbą siekiant tvarkingai likviduoti EONIA. 2018 m. rugsėjo 13 d. Nerizikingų euro palūkanų normų darbo grupė rekomendavo, kad EONIA būtų pakeistas euro trumpalaikio skolinimosi norma (€STR), kaip nerizikinga eurus išreikšta palūkanų norma. Be to, 2019 m. kovo 14 d. darbo grupė paskelbė rekomendacijas dėl perėjimo nuo EONIA prie €STR, kuriose numatytas etapas, per kurį EONIA apskaičiavimo metodika būtų pakeista ir grindžiama €STR, taip pat maržos tarp €STR ir EONIA koregavimo nustatymo metodas;
- (3) vadovaudamasis tomis rekomendacijomis, 2019 m. gegužės 31 d. Europos Centrinis Bankas (ECB) apskaičiavo ir nustatė 8,5 bazinio punkto vienkartinę maržą tarp EONIA ir €STR. Tą pačią dieną EMMI paskelbė, kad EONIA teikimas bus nutrauktas 2022 m. sausio 3 d. Pereinamuoju laikotarpiu EMMI paskelbė atnaujintą EONIA metodiką, pagal kurią EONIA yra lygus ECB skelbiamai €STR prie jos pridėjus 8,5 bazinio punkto vienkartinės maržos koregavimą. Ta atnaujinta metodika EONIA taikoma nuo 2019 m. spalio 2 d. iki jo teikimo nutraukimo 2022 m. sausio 3 d. 2019 m. gruodžio 11 d. Belgijos finansinių paslaugų ir rinkų institucija (FSMA) EMMI pagal Reglamento (ES) 2016/1011 34 straipsnį išdavė EONIA teikimo ir administravimo leidimą, kuriuo sudaromos sąlygos tam, kad EONIA būtų galima naudotis iki jo teikimo nutraukimo 2022 m. sausio 3 d.;
- (4) nepaisant išankstinio pranešimo apie EONIA normos teikimo nutraukimą 2022 m. sausio 3 d. ir išankstinių sektoriaus rekomendacijų visas nuorodas į EONIA pakeisti €STR, ypač sutartims, kurių terminai sueina po tos datos, keliose valstybėse narėse vis dar yra daug sutarčių ir finansinių priemonių, susietų su EONIA. Todėl EONIA Europos Sąjungos finansų rinkose vis dar atlieka labai svarbų vaidmenį. Be to, turint omenyje ekspertų ir viso sektoriaus bendro sutarimo dėl tinkamo perėjimo būdo siekimo procesą, tokiose sutartyse ir finansinėse priemonėse paprastai nėra tinkamų nuostatų dėl atsarginės normos, apimančių visišką EONIA teikimo nutraukimą. Todėl tikėtina, kad EONIA teikimo nutraukimas turės didelį trikdomąjį poveikį toms sutartims ir finansinėms priemonėms;

⁽¹⁾ 2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/1011 dėl indeksų, kurie kaip lyginamieji indeksai naudojami finansinėse priemonėse ir finansinėse sutartyse arba siekiant įvertinti investicinių fondų veiklos rezultatus, kuriuo iš dalies keičiami direktyvos 2008/48/EB ir 2014/17/ES bei Reglamentą (ES) Nr. 596/2014 (OL L 171, 2016 6 29, p. 1).

- (5) pagal Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2019/482 (*) EONIA yra nustatytas kaip ypatingos svarbos lyginamasis indeksas. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/168 (†), kuriuo į Reglamentą (ES) 2016/1011 įterptas 23b straipsnis, Europos Komisijai suteiktas įgaliojimas nustatyti vieną ar daugiau pakaitinių lyginamųjų indeksų, pakeičiančių ypatingos svarbos lyginamąjį indeksą, jei laikomasi visų Reglamento (ES) 2016/1011 23b straipsnyje nustatytų sąlygų. Reglamento (ES) 2016/1011 23b straipsnio 2 dalies b punkte nustatyta sąlyga atitinka 2019 m. gegužės 31 d. EMMI pateiktas pareiškimas, kuriuo pranešama apie EONIA teikimo nutraukimą, kartu su aplinkybe, kad to pareiškimo pateikimo metu nebuvo administratoriaus veiklos perėmėjo, kuris toliau teiktų tą lyginamąjį indeksą;
- (6) be to, Nerizikingų euro palūkanų normų darbo grupės narių pateikti duomenys rodo, kad 2021 m. liepos 9 d. visoje Sąjungoje vis dar galioja keli tūkstančiai išvestinių finansinių priemonių sutarčių, tiesiogiai susietų su EONIA, ir užtikrinimo priemonės pateikimo susitarimų, susietų su EONIA, kaip palūkanų norma, taikoma užtikrinimo priemonei. Abiejų rūšių nuorodų apimama bendra tariamoji suma jau sudaro kelis trilijonus eurų. Tie patys nariai taip pat nurodė, kad jų dedamos sutarčių pakeitimo pastangos užbaigtos vidutiniškai mažiau nei pusei sutarčių, kuriose yra nuorodų į EONIA. Šie užbaigimo rodikliai rodo, kad individualios pastangos pakeisti sutartis dėl visų likusių nuorodų į EONIA bus didelis iššūkis Sąjungos susitariančiosioms šalims, ypač prižiūrimiems subjektams. Tokiose sutartyse neperėjus prie nustatyto pakaitinio lyginamojo indekso kyla didelė sutarčių neįvykdomumo rizika. Sektoriaus subjektai turėtų toliau aktyviai stengtis iki EONIA teikimo nutraukimo visose sutartyse ir finansinėse priemonėse, vis dar susietose su EONIA, pereiti prie €STR, tačiau nuorodų į EONIA pakeitimu turėtų būti sumažinta tikimybė, kad tokia rizika materializuosis, o tai galėtų visų pirma paveikti klientus, sudarančius vienos nakties indeksų apsigėrimo sandorius, kad apsidraustų nuo palūkanų normos rizikos;
- (7) ekspertų darbo grupės konsultacijų rezultatas – išankstinis svarbaus EONIA vaidmens Sąjungos finansų rinkose vertinimas. Iš tų ekspertų darbo grupės konsultacijų matyti, kad nenustačius vienodo požiūrio kiltų teisinis netikrumas, kuris galėtų lemti ginčus ir sutrikdymą. 2021 m. liepos 15 d. Nerizikingų euro palūkanų normų darbo grupė taip pat parengė oficialų raštą, kuriame Europos Komisija raginama imtis veiksmų, kad teisės aktais nedelsiant būtų nustatytas EONIA pakaitinis lyginamasis indeksas. Todėl tikslinga, kad Komisija teisės aktais nustatytų EONIA pakaitinį lyginamąjį indeksą, kuris būtų naudojamas visose sutartyse ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2014/65/ES (‡) apibrėžtose finansinėse priemonėse, kuriose nėra nuostatų dėl atsarginės normos arba tinkamų nuostatų dėl atsarginės normos;
- (8) konsultacijos Nerizikingų euro palūkanų normų darbo grupėje taip pat parodė, kad pakeisti nuorodas į EONIA sutartyse pakeičiant sutartis taip pat dažnai trukdo sutarčių, kurių terminai sueina po EONIA teikimo nutraukimo datos, 2022 m. sausio 3 d., apimtis ir sunkumai gauti visų kiekvienos atskiros sutarties šalių sutikimą. Tai paaiškina, kodėl yra tiek daug sutarčių, kurios vis dar susietos su EONIA. Atsižvelgiant į tą situaciją ir Nerizikingų euro palūkanų normų darbo grupės narių pateiktus duomenis, reikėtų užtikrinti, kad visos sutartys ar finansinės priemonės, kurios EONIA teikimo nutraukimo dieną vis dar yra su juo susietos, patektų į šio įgyvendinimo reglamento taikymo sritį ir į teisės aktais nustatyto pakaitinio lyginamojo indekso priemonės taikymo sritį;
- (9) kartu su 2019 m. gegužės 31 d. skelbimu apie EONIA skelbimo nutraukimą 2022 m. sausio 3 d. EMMI paskelbė apie EONIA metodikos pakeitimus, kad būtų užtikrinta tolesnė atitiktis Reglamentui (ES) 2016/1011 ir sklandus perėjimas iki galutinio EONIA teikimo nutraukimo. Tie pakeitimai yra taikomi EONIA metodikai nuo 2019 m. vasario 10 d. ir tiesiogiai susieja EONIA apskaičiavimą su €STR plėtra, nes nustatoma, kad EONIA yra lygus €STR prie jos pridėjus fiksuotosios maržos koregavimą, grindžiamą ECB apskaičiuotu skirtumu. Pridedant fiksuotosios maržos koregavimą yra apribojamas €STR, kaip EONIA pakaitinio lyginamojo indekso visose sutartyse, kurių terminai sueina po EONIA teikimo nutraukimo datos, 2022 m. sausio 3 d., nustatymo teisės aktais ekonominis poveikis;

(*) 2019 m. kovo 22 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2019/482, kuriuo iš dalies keičiamas Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2016/1368, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/1011 nustatomas finansų rinkose naudojamų ypatingos svarbos lyginamųjų indeksų sąrašas (OL L 82, 2019 3 25, p. 26).

(†) 2021 m. vasario 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/168, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2016/1011, kiek tai susiję su tam tikriems trečiųjų šalių neatidėliotino užsienio valiutos kurso lyginamiesiems indeksams taikoma išimtimi ir tam tikrus lyginamuosius indeksus, kurių teikimas nutraukiamas, pakeičiančių pakaitinių lyginamųjų indeksų nustatymu, ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL L 49, 2021 2 12, p. 6).

(‡) 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/65/ES dėl finansinių priemonių rinkų, kuria iš dalies keičiamos Direktyva 2002/92/EB ir Direktyva 2011/61/ES, tekstas svarbus EEE (OL L 173, 2014 6 12, p. 349).

- (10) 2021 m. liepos 15 d. oficialiame Nerizikingų euro palūkanų normų darbo grupės rašte konkrečiai prašoma, kad teisės aktais nustatytas EONIA pakaitinis lyginamasis indeksas būtų grindžiamas €STR prie jos pridėjus esamą fiksuotosios maržos tarp EONIA ir €STR koregavimą, taip išvengiant vertės perdavimo pereinamuoju laikotarpiu. Tikslinga, kad teisės aktais nustatytas EONIA pakaitinis lyginamasis indeksas atspindėtų atitinkamos nerizikingų palūkanų normų darbo grupės rekomendacijas ir dėl to būtų grindžiamas €STR prie jos pridėjus ECB apskaičiuotą fiksuotosios maržos koregavimą;
- (11) EONIA pakaitinis lyginamasis indeksas įstatymų nustatyta tvarka pakeičia visas nuorodas į jį visose sutartyse ir Direktyvoje 2014/65/ES apibrėžtose finansinėse priemonėse, kuriose nėra nuostatų dėl atsarginės normos arba tinkamų nuostatų dėl atsarginės normos pagal Reglamento (ES) 2016/1011 23b straipsnio 3 dalį. Todėl tas pakeitimas neturi poveikio sutartims, kurios siekiant atsižvelgti į EONIA teikimo nutraukimą buvo sėkmingai pakeistos, kaip numatyta Reglamento (ES) 2016/1011 23b straipsnio 11 dalyje;
- (12) turint omenyje tai, kad EONIA skelbimas bus nutrauktas 2022 m. sausio 3 d., nustatytoji pakaitinė norma nuorodas į EONIA turėtų pakeisti nuo tos datos;
- (13) FSMA, kaip EONIA administratoriaus priežiūros institucija, ir ECB, kaip centrinis bankas, atsakingas už EONIA valiutos zoną, dėl šio reglamento pateikė savo nuomones;
- (14) šiame reglamente numatytos priemonės atitinka Europos vertybinių popierių komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

EONIA pakaitinis lyginamasis indeksas

1. euro vienos nakties palūkanų vidurkio indekso (EONIA) pakaitine norma nuorodose į EONIA visose sutartyse ir Direktyvoje 2014/65/ES apibrėžtose finansinėse priemonėse yra nustatoma Europos Centrinio Banko skelbiama euro trumpalaikio skolinimosi norma (€STR).
2. Prie pakaitinės normos, nustatytos pagal 1 dalį, pridamas fiksuotosios maržos koregavimas yra lygus 8,5 bazinio punkto.
3. EONIA pakaitinė norma nustatoma pagal šią lentelę:

Pakeičiamas lyginamasis indeksas	Pakaitinė norma	Maržos koregavimo vertė (%)
EONIA ISIN ES0009659945	euro trumpalaikio skolinimosi norma (€STR) ISIN ES000A2X2A25	0,085

2 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas taikomas nuo 2022 m. sausio 3 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2021 m. spalio 21 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN
